

Pyhäjoen kunta

Liminkaojan kalataloudellinen kunnostus

Liminkaojalle on laadittu v. 2014 laaditun kunnostustarvesuunnitelman pohjalle kalataloudellinen kunnostussuunnitelma v. 2021 (Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto). Lapin ELY-keskuksen teettämässä suunnitelmassa pääpaino on paikallisen harjuskannan lisääntymistä, poikastuottoa ja talvehtimistä hyödyttävillä elinympäristökunnostuksilla. Koskikunnostus edesauttaa muidenkin koskikalojen, nahkiaisien sekä mahdollisten jokiravun poikasten ja aikuisten jokirapujen suojan ja ravinnon saantia. Hankkeessa tehtävinä töinä ovat kutusoraikkojen kunnostamiset, pienten vettä pidättävien kynnysten teko, raivaustyöt (esim. majavapadot). Kunnostettavat paikat sijaitsevat Poikkeusjärven ja valtatie 8:n välisellä 28 km:n matkalla. Suunnitelmaan on liitetty hankkeelle tehty kunnostussuunnitelma, jossa kokonaiskustannusarvioksi on esitetty 30.800 €, joka on päivitetty avustuksen hakuajan kustannuksia vastaavaksi, hankkeen kustannusten ollessa nyt 40.000 €.

Liminkaojan kalataloudellisen kunnostustyön kustannusarvio on laskettu sen perusteella, että kaivinkoneen kuljettajalla on aikaisempaa kokemusta vesivirtakunnostuksista. Kohteisiin tarvitaan ulkopuolelta tuotavaa kutusoraa yhteensä noin 28,5 m³, mikä on 44,2 tonnia. Osa kutusorasta löytyy kohteista paikan päältä. Käyttökelpoista vanhaa perkuukiveä löytyy poikaskivikkoihin paikan päältä.

Taulukko. Liminkaojan kunnostustyöt ja niiden kustannusarvio suunnitelman raportista ja kustannukset hankehakemuksen hetkellä.

Kulukohde	kokonaiskustannus (alv 0%)	kustannusarvio / raportti
kiviaines (kutusora)	2.600,00 €	2000,00 €
pientoimituslisä	650,00 €	500,00 €
puuaines kynnyksiin	1.560,00 €	1.200,00 €
konetyöt (kaivinkone)	10.530,00 €	8.100,00 €
koneen siirrot	1.950,00 €	1.500,00 €
raivaustyöt (mm. majavapadot)	5.200,00 €	4.000,00 €
työnjohto	7.020,00 €	5.400,00 €
työnjohdon matkakustannukset	2.080,00 €	1.600,00 €
hallinto (työmaan ylläpito)	1.950,00 €	1.500,00 €
puuston / sadon / tiestön korvaukset	3.900,00 €	3.000,00 €
maisemointi- ja viimeistelytyöt	2.600,00 €	2.000,00 €
yhteensä	40.000,00 €	30.800,00 €

Kunnostuksen kokonaiskustannukset ovat 40.000 euroa, raportin laatimisen aikana kokonaiskustannukset arvioitiin 30.800 euroksi (alv 0 %). Kustannukset ovat

kohonneet 30 %. Kustannusarvio on tehty avustuksen hakuajankohdan 2023 normaalin hintatason mukaan. Kustannusarvioon on sisällytetty erityisistä syistä johtuvia kustannuksia (puuston / satomenetyksen / tiestön korvaukset) Purojen ja pienten jokien kustannukset johtuvat pikemminkin uoman pituudesta kuin sen pinta-alasta.

Alla olevan taulukon rahoitusmalli kustannuksiltaan 40.000 €:n hintaiselle hankkeelle.

Rahoituskanava	osuus %	rahoituksen suuruus
ELY-keskuksen avustus	70 %	28.000,00 €
Pyhäjoen kunnan rahoitusosuus	20 %	8.000,00 €
julkinen rahoitus yht.	90 %	36.000,00 €
Vastikkeeton työpanos	5 %	2.000,00 €
Yksityinen rahoitusosuus (avustukset)	5 %	2.000,00 €
Yksityinen rahoitusosuus yht.	10 %	4.000,00 €
yhteensä	100,0 %	40.000,00 €

ELY-keskuksen avustus on tässä tapauksessa kalataloudellisten hankkeiden avustus. Kyseisessä hankerahoituksessa maksimi avustus on yleensä 50 %. Mikäli avustusta ei voida tälle hankkeelle osoittaa haettua 70 %:n prosenttiosuutta vastaavasti, tulee loppuosa julkisesta rahoituksesta rahoitettavaksi kunnan kautta. Yksityisen rahoituksen osuuden pysyessä esitetyn suuruisena. Hanke ei mene Pyhäjoen Vesistö ry:n koko jokilaakson alueen rahoitukseen, sillä hanke on kokonaan Pyhäjoen kunnan alueella eikä sisälly Pyhäjoen vesistön valuma-alueeseen.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeessa jakautuu vastikkeettomaan työhön ja yksityiseen rahoitukseen. Vastikkeeton työ on talkootyötä kuten kutusoran ämpärilevitystä kutupaikoille. Tästä työstä on tehty asiantuntijoiden ohjauksessa näytöstyö yhdellä kunnostuskohteella loppusyksystä 2021. Hankkeelle on tarkoitus hakea pientä yksityistä rahoitusosuutta mm. alueella toimivilta tuulivoimayhtiöiltä ja osakaskunnilta.

Hanke esitetään rahoitettavaksi avustuksista kalataloudellisiin kunnostusrahoituksiin, jota Pohjois-Pohjanmaan alueelta haetaan Lapin ELY-keskukselta. Avustukset ovat haettavana 30.11.2023 saakka.

Liminkaojan vesialueen omistajana on hankkeen vaikutusalueella seuraavat osakaskunnat:

625-405-876-2

Pyhäjoen Pohjankylän osakaskunta

625-403-876-2

Parhalahden jakokunta

625-402-876-1

Limingojan jakokunta

625-402-876-2

Liminkaoja (yhteinen alue)

625-876-3-0

Pirttikosken jakokunta

Rekisterikartan mukaan Liminkaoja virtaa tehtyjen oikaisujen jälkeen osin myös yksityisten omistamilla alueilla vanhan osakaskunnan omistuksessa olevan uoman jäätyä viereen maa-alueille. Näille yksityisten omistamille kohteille ei ole tulossa toimenpiteitä.

Hankkeessa on tarkoitus tehdä myös vastikkeetonta työtä (talkoot) siihen parhaiten soveltuvilla paikoilla. Innokasta talkooväkeä tämänkaltaisiin kutusorakkojen rakentamiseen on yleensä kohtuullisen hyvin löydettävissä. Hankealueella Parhalahden ja Keskikylän alueilla asuu noin 500 henkeä ja alueella on lisäksi melko runsaasti loma-asutusta.

Hankkeen töistä on syytä tiedottaa hyvin ennen työmaan alkua ja töiden aikana.

Pyhäjoella 29.11.2023

Vesa Ojanperä, ympäristösihteeri